

CZECH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
TCHÈQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CHECO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napište komentář na jeden z následujících textů:

1. (a)

V parku

Hleďte, ta stříbrolistá oliva
tajnou láskou se moří,
tak smutně se na vás podívá,
chtěla by k moři.

5 A platan stůně,
ty jeho noci, ty deprese!
Je rád, když na lavičku
své listí donese.

10 Má nějaké tajemství,
v ústraní žije v bezžensství.
S těla si rve vlastní kůru
a bojí se šílenství.

Jen hvězdy a malinové keře
vědí, kam vedou stopy vysoké zvěře.
15 S hlavou zdviženou laně a jeleni
stále na útěku ze všech míst
před něčím, co přijít má, zděšení.

Snad padne střelná rána.
Snad jenom ze stromu list?

Konstantin Biebl, *Zlom* (1925)

1. (b)

Pohádka

Okno pokoje vedlo do bludiště rohů zadních částí domů a přístavků, které se tu praly se svahem kopce a s těsností prostoru. Malý viditelný pruh nebe byl příliš blízko střech a komínů, stále v oparu městského potu. Tímto oparem nepronikne modrý oheň dne; pomalu s ním splývá, ale nikdy se ostře nedotkne hřebenů těchto střech. Dole bylo vidět druhý dvorek, za ním zeď, štěrbinu mezi přístavky protějších domů bloku a touto štěrbinou přicházel bolestný úsměv, jako věnec na rakev: byla to ramena modřínu, jehož kmen stál v zahradě, které nebylo viděti. (...)

Otec vařival a oba někdy uklízeli. Syn býval málo doma; ve dne v kontoáru a v noci v tiskárně, kdež měl vedlejší zaměstnání. Na procházku šel zřídkka, obvykle sám, trochu plíživě, osaměle a s hrdou netečností.

Jednou večer před odchodem do tiskárny seděli, kousající večeri, u otevřeného okna. Otec byl už značně nemocen a bránil se tomu humorem. Odněkud vanulo ticho.

„Hochu, jsi tuze čestný, že sis mne vzal na krk. Takhle umřeš se mnou.“

„Hm, nevím, co je to čestnost, to je asi nějaký podvod.“

Odněkud z otevřeného okna se ozval hluboký vzdech larga. Oba se zachvěli. Akordy klavíru se rozsvítily za podmínek nenadále příznivých. Jako by město odešlo a zapomnělo rušit a tlumit. A ze zbožného ticha hlubokého rozjímání vytryskl prudce bleskotný závod metafysických světél a zvonil v hranatém prostoru nesmyslnou vznešeností.

Poslouchali chvíli. Bylo to zadarmo. Stařec opřel hlavu o zeď. Věta se uzavírala.

„Přece aspoň něco!“ povzdechl si stařec.

„Ta píseň? To není pravda, to je podvod.“

Na modřínu zalkal pták. Snad děkoval za něco.

„Znameníť zpěvák!“ těšil se stařec.

„To není pro nás, to jest jen podvod,“ řekl syn tišeji.

„Jsi dnes rozbručen.“

„I to jest –“ nedošeptal.

Cítil, že by zarmoutil otce; přistoupil k oknu. A hle, nad střechou, proti veškeré naději, skvěla se nesmírná a netušená hvězda podivnou, tklivou, těšící, odprošující i cudnou krásou. Až v srdci bodlo.

„Podvod! Podvod!“ šeptal si, vyhýbaje se jí.

Pohlédl na otce; otec byl sklíčen, proto se pokusil usmířit ho úsměvem. A cítil, že se dopouští podvodu, ale podvod se zdařil, otec poděkoval také zdoluhavým a vděčným úsměvem, ze kterého zářilo pokorné očekávání smrti. Přál otci dobrou noc a vyšel ven. Cítil, že se ho chce otec ptáti, co tedy není podvodem, a utíkal, aby mu nemusil říci, že všechno jest podvod, i smrt. Co není podvodem, to jsou dluhy. Blahobyť je podvod, bolest i bída je podvod, ale dluhy jsou jedinou skutečností lidského života. – Nebude jednou i z tohoto pelechu vyhozen? I dvůr i průjezd měl tak podvodnou tvářnost. (...)

Dluhy! Dluhy! Jak krásné to slovo! Vydechuje z něho hloubka, chladná, divoká, tuhá. Jak to zní! Každá hláska! Jako voda, klokotající nad utopencem, padlým ke dnu. Padlým ke dnu – jaká to příbuznost!

Jaroslav Durych, *Tři troničky* (1923)